

CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU ELEVII DIN MEDIUL RURAL
„UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ”

Etapa județeană – 9 mai 2026

Clasa a VII-a

- **Timp de lucru: 2 ore**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Toate subiectele vor fi redactate pe foaia de concurs.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctaj maxim: 100 de puncte**

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă sarcinile de lucru:

Ciocârlia ciripie, fâlfâind din aripioare,
Pe o scară de lumină se coboară de sub soare.
Aerul e-n neclintire, el devine arzător;
Prepelița cântă-n grăie, grierul cântă-n mohor*.

În cel lan cu spicuri `nalte au intrat secerătorii,
Pe când era încă umed de răsuflet aurorei.
Toți, privindu-i de departe, par că înoată-n galben râu,
Fetele fără ștergere și flăcăii fără brâu.

Secera, crai-nou de moarte, mereu taie, spicul cade.
Prepelița își ia puii și se duce; lanul scade,
Iar în urmă, holda mândră, răsturnată prin bucăți,
Se ridică-n snopi de aur, se clădește-n jumătăți.

Mai departe, lucind iute, un flăcău ș-o fată mare
De tot snopul își dau gingaș o furișă sărutare,
Când o pasăre măiastră, peste lan trecând ușor,
Zice: „Dulce-a mai fi pâinea de la snopurile lor!”

(Vasile Alecsandri, *Secerișul*)

*mohor – numele mai multor plante cultivate ca hrană pentru animale

1. Scrie un sinonim al cuvântului „gingaș” și un antonim al cuvântului „neclintire.” 4p
2. Menționează tema textului și transcrie două cuvinte-cheie relevante pentru temă. 4 p
3. Identifică, în text, două figuri de stil diferite și numește-le. 4 p
4. Scrie o emoție care reiese din text și argumentează alegerea făcută, valorificând o secvență din textul dat. 4p
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, semnificația primelor două versuri ale poeziei. 4 p

Partea a II-a (20 de puncte)

Secerișul manual și întregul ritual care se practica în mediul rural românesc din centrul Ardealului legat de cultivarea, recoltarea grâului și până la frământarea pâinii, au ajuns doar niște amintiri, pe fondul evoluției tehnologiei și renunțarea la tradiționala seceră de oțel.

Pentru a scoate din uitare această îndeletnicire a seceratului manual, Muzeul de Etnografie „Anton Badea” din Reghin a deschis expoziția „Drumul pâinii”, prin care dorește să se ofere o imagine de ansamblu asupra acestei practici, în care sunt descrise fazele și etapele parcurse, de la cultivarea terenului la pâinea scoasă din cuptor, toate „puse în legătură cauzală cu gândirea magică a țăranului”.

*„Drumul grâului, până la transformarea lui în făină, apoi în pâine, presupunea un efort uman deosebit. Pentru reușita lui, în mentalitatea tradițională, se manifesta credința în atragerea bunăvoinței forțelor capabile să ajute finalizarea eforturilor unui an de muncă. Prepararea pâinii și lucrările agricole tradiționale cuprindeau, pe lângă munca obișnuită, gesturi și formule rituale menite să asigure rezultatul final. Întreaga muncă desfășurată în jurul obținerii pâinii era marcată astfel de reguli, norme și interdicții, începând cu cultivarea pământului și până la consumul acesteia. Practicile legate de cultivarea și recoltarea grâului și de transformare a acestuia în pâine, conservate și transmise din generație în generație, au oferit un specific zonal și au asigurat apartenența la un fond cultural specific. Experiența acumulată s-a exprimat printr-o anumită cunoaștere și înțelegere, că pentru a obține o recoltă bună, este necesară îndeplinirea unor condiții privind calitatea solului, fertilizarea, rotația culturilor, clima și cunoștințe agricole necesare., **a declarat, pentru AGERPRES, directoarea Muzeului Etnografic din Reghin, Roxana Man.***

Expoziția prezintă principalele etape ale drumului pâinii, începând cu lucrul pământului, adică aratul-semănatul, recoltatul-seceratul, treieratul-vânturatul, până la măcinatul la moară, frământatul aluatului și coptul în cuptor.

(<https://agerpres.ro/cultura-media/2020/11/13/meserii-uitate-mures-secerisul-manual-si-ritualurile-din-jurul-painii-aproape-au-disparut-in-mediul---609458>)

1. De ce a fost organizată expoziția? 4 p
 - a) Pentru a prezenta secere de oțel.
 - b) Pentru a demonstra că oamenii iubesc pământul.
 - c) Pentru a scoate seceratul manual din anonimat.
 - d) Pentru a arăta cum se prepară pâinea.
2. Secerișul manual este: 4 p
 - a) o activitate organizată de Muzeul Etnografic din Reghin;
 - b) o ocupație care nu se mai practică;
 - c) un ritual de realizare a pâinii;
 - d) o condiție pentru calitatea solului.
3. Explică semnificația secvenței „gândirea magică a țăranului”, așa cum este folosită în text. 4 p
4. Ilustrează, într-un enunț, care este scopul transmiterii informațiilor legate de seceriș generațiilor viitoare. 4 p
5. Menționează două etape esențiale ale drumului pâinii, așa cum reiese din text. 4 p

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Precizează un element comun celor două texte, valorificând secvențe din ambele texte. 5p
2. Identifică modul în care se putea asigura un rezultat bun al drumului pâinii conform credinței tradiționale, susținând răspunsul cu o secvență din text. 5p
3. Prezintă, într-un enunț, motivul pentru care s-a renunțat la secerișul tradițional. 5p
4. Explică, în 30 – 50 de cuvinte, un avantaj și un dezavantaj al secerișului așa cum reiese din primul text. 5p
5. Exprimă-ți opinia, într-un text de 100 – 150 de cuvinte, despre modul în care oamenii din ziua de azi se raportează la seceriș în comparație cu modul în care aceștia se raportau în trecut. 15 p
6. Imaginează-ți că ești un o ființă necuvântătoare din satul tău natal și observi comportamentul și activitățile zilnice ale oamenilor, precum și efectele acestora asupra vieții tuturor viețuitoarelor.

Redactează un text narativ de 150-200 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare trăită de aceasta. 15p